

به سه ربا زگرتنی شه پرکه رانی خیل افه شانه گانی ری کخراوی داعش چو ن له تورکیا کار ده گهن

Kurdistan conflict and Crisis Research Center

به سه‌ریازگرتنی شه‌رکه‌رانی خیلایه شانه‌کانی ریک‌خراوی داعش چۆن له تورکیا کارده‌که‌ن

و: به‌ختیار ئه‌حمده‌د سألج

Kurdistan conflict and Crisis Research Center

مافی ئەم بەرههههه پارێزراوه بو

ناوهندی کوردستان بو تووژینهوه له مملانی و قهیرانه کان ©

🌐 www.kurdistancc.com

✉ kurdistan.kccrc@gmail.com

📘 facebook.com/kurdistanccrc

📞 053 - 318 2929

📍 عیراق - سلیمانی - گردی سهرحنار

🐦 @KCCRC1

به سه ربا زگرتنی شه پرکهرانی خیل افه شانه کانی ریکخراوی داعش چوئن له تورکیا کارده کهن

و: به ختیار ئه حمده صالح

پیشه کی

به پی راپورتنیکی نهیئی ده زگای ئاسایشی تورکیا، به که په کی نایبه نی ریکخراوی ده وله نی ئیسلامی ئه رکی مه شق پیکردن و پشکنینی بو ئه و چه کداره بیانیه کردوو که هه لێژدرا بوون بو گه شنکردن و ئه نجامدانی کرده وه ئیروژیستی له جیهاندا. به پی راپورته که، ریکخراوی داعش له لایه ن سه رکر دایه نی بالاو ئیمیککی نایبه نی داناو بو هه لێژاردنی ئه و چه کدارانه ی که ئاماده ده کرا ن بو ئه نجامدانی چالاکی له ده ره وه ی تورکیا ئه ویش دوای مه شقبینین له سه ر نه قانده وه و به کاره ی تانی چه ک.

به پی راپورته که ی به رپوه به رایه نی گشنی ئاسایشی تورکیا (Emniyet) که له سالی 2016 بلاو کرا وه ئه وه، ریکخراوی داعش له ناو ئه و چه کدارانه ی که ده هانه ناو سوریا وه، کومه لیک که سی هه لده بژارد به پی لیهانوویی و ئوانایان و دوانر دوای ئه واو کردنی مه شق له بواره کانی به رکاره ی تانی چه ک، چوئیه نی به کاره ی تانی زمانی کوډ (شفره) له په یوه ندیه کان، چوئیه نی وه رگرینی پاره و خو جیکردنه وه، ده ی ناردن بو ولانان بو ئه نجامدانی چالاکی ئیروژیستی. ئه وه ی له خواره وه دیت به شیکه له و راپورته:

ده ستپیک

له سه ره ئای ده سنپیکردنی قهیرانی ناوخویی سوریا، هاوولانییه ئورکه کان به رده وام له هاوچوډا بوون، هه ندیک جاریش ئه و که سانه په یوه ندییان ده کرد

به و گروپ و کومه له جیاوازانه ی که دژ به رژیمی ئورکیا بوون و به زمانی ئورکی قسه یان ده کرد که دیارترینیان به ره ی فه نحه ی شامی سه ر به ریکخراوی قاعیده بوو له سوریا (لقتیکی سه ر به ریکخراوی قاعیده که پیشتر به به ره ی نوسره ده ناسرا) و ریکخراوی سه له فی جیهادی ناسراو به ئه حراری شام.

له گه ل ده رکه وننی ریکخراوی ده وله نی ئیسلامی له سالی 2013، ئورکه کان روویان له ده وله نی خیل افه ده کرد، به نایه ت ئه و شانانه ی که به زمانی ئورکی قسه یان ده کرد و له گه ل پیاوانی ئایینی و مه شقیکه ره ئورکه کان کاریان ده کرد. به پی به لگه کان جیاوازییه کی که م هه بوو له ئیوان ئه ندامه ئورکه کانی ریکخراوه کانی داعش و قاعیده، نه نها ئه وه نه ییت که چه کداره کانی قاعیده ئه مه نیان زیانر و چه کداره کانی داعش ئه مه نیان که منر بوو، به لام له گه ل ئه وه شدا دیارده ی ریزه پریش به دی ده کرا.

له هه ردوو حاله نه که دا، چه کداره کانی داعش و به ره ی فه نحه ی شام ئوړی هاوشپوه یان به کارده هیتا بو چوونه ناو قهیرانی سوریا وه، هه ندیکجار له ریگه ی ئوړه کومه لایه نییه کان و هه ندیکجاریش له ریگه ی ئه و ریکخراوه ئیسلامیه ناحکومییه ناچالاکانه ی که به شیوه ی ئاشکرا له دژی ریکخراوه که قسه یان ده کرد، یاخود له ریگه ی ژماره یه کی زور له و کومه له ئیسلامیه یانه ی که به دیزایی سنور له چالاکییدا بوون. له هه ندیک حاله ئندا ئه و ریکخراوه ناحکومیانه ده رفه نیان ده ره خساند بو چونه ناو مملاتی ئی ناوخویی

په یوه نډیيان هه بووه به کاري جهاد له ته فغانسنان (له نيوان ساله کاني ۱۹۷۹ بو ۱۹۸۹ و دوانر بو ۲۰۰۱ و نا ئيسنا). تهو به سه ربازگيراوانه زور ناسراو بوون بو ته وانه ي که له کومه لگه کانياندا ده ژيان و زور جاريش په يوه نډيان هه بووه به و گروپ و ريکخراوه ئاينيانه ي که خاوه ن بيرکردنه و په کي هاوبه ش بوون .

تهم نووسينه پشت به هه نډيک زانياري سه رچاوه ي کراوه ده به سنيت له سه ر چو نيه ئي به سه ربازگرني ته ندام و چه کداره کاني ريکخراوي ده وله ئي ئيسلامي له نورکيا، هه روه ها زنجيره يه ک ليکولينه وه به کارده هينيټ بو کنه کردن و گه ران به دواي شيوازه کاني به سه ربازگرني له لايه ن ريکخراوي داعشه وه له شاره کوردييه جياوازه کاندا. ده ره نجامه کان پشپراسنکراونه ته وه به و سه رچاوه و راپورنانه ي پولييس که به زماني نورکي بلاوکراونه ته وه . په کيک له ريگريه کاني به رده م تهم نووسينه ش که مي ته و زانياريان ه يه که نايه نه به مشنومره کاني نيوان به سه ربازگيراوه کاني داعش و به سه ربازگيراوه کاني نور ه سه له فييه کاني ديکه . تهو وانانه ش که له م ليکولينه وه يه به ده سټ ديټ، ده کرټ سوودي لي و ه ريگريټ له ولاناي نردا به و پييه ي که ريکخراوي ده وله ئي ئيسلامي سه رباري له ده سنديان خا که کاني ژير ده سه لاني له سوريا و عيراق، ده نوايت دووباره ته و که سانه به سه ربازگرټ که بيرکردنه وه يان هاوشيوه يه نا به کاريان به ينيته وه له شوپيکي ديکه ي تهم جيهانه دا.

قاعیده له عیراق: په یوه نډی تورکيا به شه ر له سوريا

ميژووي سه ره هلداني ريکخراوي ده وله ئي ئيسلامي زور به باشي نومار کراوه، تهم ريکخراوه نوټرين به رجه سنه ي کومه له ي نوحيده و جيهاده که له لايه ن ته بو موسعه بي زه رقواي رابه رايه ئي ده کرا و دوانر بوو به ريکخراوي قاعیده له عيراق. له دواي مردني زه رقواي له سالي ۲۰۰۶، تهم ريکخراوه به رده وام بوو له سه ر هه وله کاني بو دامه زراندي ده وله ئي

سورياوه، به شيوه يه ک که هه نډيک له نورکه کان پيان باش بوو له گه ل تهو کومه لانه دا بمينه وه که هاوکاريان به ده سټ گه شنيوو. له هه نډيک حاله ئي ديکه دا، هه نډيک له به سه ربازگيراوه گه راره کاني داعش به دواي ته وانه دا ده گه ران که له سوريا گه راپوونه وه ياخود ته وانه ي که نيټر رابوون بو وه رگرني وانه ي بيروباوه ري ئايني له ناو نورکيا. دوانر ته نداميکي نري داعش ناسانکاري ده کاټ بو گه ياندي و گواسننه وه ي ته ندامه کاني داعش بو ره قه ي پاينه خيلافه له سوريا.

تهم نووسينه زنجيره يه ک ليکولينه وه به کارده هينيټ

زوریک له به سه ربازگيراوه کان که له تورکياوه هاتوون له ناوچه گوندنshine هه ژارنshine کانه وه هاتوون و ميژوويه کيان نيه له پشتيوانيکردني کاري جيهادي و تيرور

بو ئيشکردن له سه ر نور ي به سه ربازگرني شه رکه ره کان بو داعش، هه روه ها کار له سه ر رولي به سه ربازگيراوه کان ده کاټ له نورکيا که چون سووديان له و ده رفه نه وه رگرووه که له ولانه که ياندا هه ييووه بو پيشکه شکردني هاوکاري و پشتيواني له و هه لمه نه جيهادييه ي که دژ به به شار ته سه د و هاوپه يمانه کاني، وانا روسيا و ئيران له نارادا بوو. به پي دانا و زانياريه کان ناسني به سه ربازگيراوه کاني له نورکيا جياواز بوو، به لام که سه سه ره کيه کان

ئىسلامى، سەرھنا لەژىر رابەرايەنى خەليفە ئەبو عومەرى بەغدادى، دوانر ئەم رىكخراوه ناوى خوۆ گۆرى بۆ دەولەنى ئىسلامى لە عىراق و كارەكانيان زيانر لەوهدا چر كردهوه كه دەست بگرن بەسەر خاكى زيانر دا نا خيلافەئەكەيان دابمەزىنن. لە سالى ۲۰۱۰ ئەبو عومەر كوژرا و ئەمەش بووه هۆى دەرکەوئنى ئەبو بەكرى بەغدادى لە سالى ۲۰۱۱. رىكخراوى قاعىدە ئەبو محەمەدى جۆلانى نارد بۆ سوريا و راپسپارد كه بەرەى نوسرە دروست بكات كه بە لقى رىكخراوى قاعىدە ناسرا لە سوريا. بەغدادى رابەرى بالاي بەرەى نووسەر بوو، بەلام دواجار ئەم

”

وادىتە پيش چاو كه داعش و بەرەى نوسرە ستراتيچى هاوشيوەيان هەبووه بۆ بەسەربازگرتن لە چوار شارى جياوازي تورکيا

“

دوو رىكخراوه لىكجياپوونەوه.

سەرھنا زۆرىك لە بەسەربازگىراوه ئورکەكانى داعش هاوکارىيان پيشكەش بە بەرەى نوسرە كرد، وهك بەسەربازگرتنى چهكدارى نووى بۆ رىكخراوهكه و بەقاچاخبردنيان بوناو خاكى سوريا و كوكردنهوهى هاوکارى و گەياندننى بۆ ناوچهكانى ژىر دەسەلانى بەرەى نوسرە.

ئەم نۆرانه لە ئوركيا لەگەل دروسنبوونى رىكخراوى دەولەنى ئىسلامى، بەيعەئيان بە رىكخراوهكه داو

لەو كانهوه ناوهكو ئيسنا هاوکارى ئەو رىكخراوه دەكەن، ئەمەش لە رىگەى ئەو بەلگەنامانەوه بەدەست هات كه نوانرا دەسنى بەسەردابگيرىت لەسەر سنورى نيوان ئوركيا و سوريا و نايەت بوو بە جموجولى چهكدارە بيانيهكانى رىكخراوى دەولەنى ئىسلامى.

بەپى شىكارىيەكى ويست پوينت بۆ ۶۷۰۰ دۆسيەى كەسانى سەر بە رىكخراوى داعش كه لە نيوان سالهكانى ۲۰۱۳ و كۆنايهكانى ۲۰۱۴ نووسراوه، رىژەى ۹۳٪ چهكدارە بيانيهكانى سوريا لە رىگەى شەش شارى سنوورى ئوركيا، چوونەئە ناوخالى سورياوه كه بريين لە: ئەليردى، ئەنميا، ئەعزاز، راي، جەرابلوس و گرى سى. بۆ زۆرىك لە شەرپەرە بيانيهكان ئەسنەمبول خالى هانە ناوهوهى يەكەم بوو، بەر لەوهى كەسە بەسەربازگىراوهكانى داعش كارناسانى بکەن بۆ گەيشننى هانووهكان بە دوو شارى سەرەكى ئوركيا نزيك لە سەرسنور لەگەل سوريا كه برينيوون لە ئورفە و غازى عەنئاب. لەم دوو شارەوه كەسەكان دەگوزارنەوه بۆ شارەكانى كلس، ئەلبىلى ياخود كەركميش يا ئەقجە قەلا. سىان لەو شارانە (ئەليردى، ئەنميا و ئەعزاز) لە ئيسنادا لەژىر دەسەلانى رىكخراوى داعش دا نەماون، بەلكو لەژىردەسنى بەرەى نوسرە ياخود بەرەى ئەحريرى شامە بەو پىيەى كه ئەو هيزە بالادەسنە لەو ناوچانەدا.

بە پى زانىارىيەكان، رىكخراوى داعش لە ئوانايدا هەبوو كه خوۆ ئىكەل بكات بە گروپى لاوهكى نر لە ناو سەلهفيهكانى ديكە لە ئوركيا، بۆ نمونە خوۆ ئىكەلكرد لەگەل گروپىك لە سەلهفيهكان بۆ پشنيوانىكردنى جهاد لە عىراق دژ بە ويلايەئە يەكگرتووهكانى ئەمەريكا، سەربارى بەشدارىكردن لە كارى جهادى لە زۆر شوپى نر وهك ئەفغانستان، بۆسنە و هەرىمى ئوگادين.

بەپى ئەو زانىارىيەكانى كه لە دۆخى عىراق و ئەفغانستانەوه بەدەست هانوون، دەرکەوئوووه كه چهكدارە دىرینهكانى رىكخراوهكه لەوانەى كه لە

نەرىنى لە ھەلۆئىسنى جەماوەردا). بە پىي بۆچونى دالى و بىرگەر، ئەم رىگەيە باشنرىن رىگەيە و ھاوشىوھى (بلاوبونەوھى پەئايە) بە شىوھەك كەسى بەسەربازگىراو دزە دەكانە ناو گروپىكى گۆشەگىرەوھە كە نا ناسنىكى زۆر دژ بەدەسەلانى. ژمارەى زۆرى بەسەربازگىراوھەكان، بە شىوھەكى گشنى گوشار دروسنندەكان لەسەر ئەوانى ئر نا ئەوانىش رەزامەند بن و ئەمەش زيانر وا دەكان كە ژمارەى ھاوسۆزەكان روو لە زيادبوون بكات.

رىكخراوى داعش ئەم كارانەى ئەواو دەكان بە پروسەكانى راگەياندن كە بە زمانى ئوركى دەردەچىت و ئامانج لىيى راكيشانى سۆزى ئوئۆزىكى بچوكى سياسى و ئايىنىيە لە گەلى ئورك كە پشنىوانى لە بىرى دەولەنى ئىسلامى دەكەن. ئەم پروپاگەندەيە بە پىي بۆچونى (س.ج. گریمالدى و سلیم كورك)، لە سى قوناغدا ئاشكرا بوو:

قوناغى يەكەم: بەشىوھەكى نافەرمى، ئەندامانى داعش لە ئوركەكان، ھەلەدەسنان بە بلاوكردنەوھى پروپاگەندەيەك لە ئەكاونەنەكەى خويان لەسەر ئۆزى كۆمەلەيەنى فەيسبووك. لە نموونەيەكدا، ئوزجان جولمىش ئوغلۆ (ھەرۆھە ناسراو بە مەحمود سيليف) وینەى گەشەكانى خۆى بۆ سوريا بلاوكردەوھە لەگەل چەند وینەيەكى نرى ھاوشىوھە لە ئەنقەرەوھە، ئەو شوینەى كە ئايىدا لەدايك بووھە و بەوھش ناسراوھە كە شوینى بەسەربازگرن بووھە لەلایەن داعش و قاعىدەبەرەى نوسرەوھە لە سالى ۲۰۱۲ لە زانكوۆ ئەكنىكى خۆرھەلانى ناوھەراسن لە ئەنقەرە، كە ئايىدا بەو كارە ژمارەيەكى كەم لەو خويندكارانە كرابوونە ئامانج كە ھەموو چوار شەممەيەك كۆدەبوونەوھە بۆ گفنوگۆكردن لەسەر پرسە ئايىنىيەكان.

قوناغى دووھەم: بە پىي بۆچوونەكانى گریمالدى و كورو، لەگەل جىابوونەوھى داعش لە بەرەى نوسرە لە سالى ۲۰۱۳، زۆرىك لە پىگە ناسراوھەكانى بىرى جىھادى ھەوال كە بە زمانى ئوركى بابەئىيان بلاودەكردەوھە، پشنىوانىيان لە رىكخراوى داعش

يەكەك لەو دوو ولانە ياخود ھەردووکیان شەپريان كرددوھە، دوای گەرانەوھىيان بۆ زىدى خويان، دەسنيان كرددوھە بە دروسنكردنى نەوھەيەكى نوۆ لە ئوركەكان بۆ چوون بۆ سوريا بۆ شەپركردن لەگەل بەرەى نوسرە، ياخود لەگەل رىكخراوى داعش. ئەو ئۆرە جىھادىيانە لە دەورى ژمارەيەكى كەم لەو كەسانە كۆدەبوونەوھە كە لە دەرەوھە شەپريان كرددوھە، ئەمەش بە گفنكىكى درىژخايەن دادەنرىت بۆ ئەو دەزگايانەى كە كاردەكەن لەسەر دروسنكردنى رىگىرى بۆ گەرانەوھى ئەو كەسانە، لەبەر ئەوھى بۆ زيانر لە چەندىن سالى لە شەپرى ناوخويى سوريا بەشدارىيان كرددوھە. بە بەراورد بە قاعىدە، داعش ھەرەشەيەكى رىژەيى جىاواز دروسنندەكان لەبەر ئەوھى زۆرىك لە بەسەربازگىراوھەكانىيان كە لە ئوركىاوە ھاوون لە ناوچە گوندنشىنە ھەژارنشىنەكانەوھە ھاوون و مېژووھەكيان نىيە لە پشنىوانىكردنى كارى جىھادى و نىرۆر.

ئەندامانى داعش چۆن بەسەربازدەگىرىن لە توركىا؟

ھوونەيەكى ستراتىژى

بەپىي زانىارىيەكان، چەكدارەكانى داعش لە ھەلگىرانى رەگەزنامەى ئوركىا چەند سترانىجىك بەكاردەھىنن بۆ بەسەربازگرن. ديارە كە باشنرىن شىوھى كارا بۆ بەسەربازگرن، رىگەى چاوپىكەوونى راسنەوخوۆ كەسەكانە ياخود پەيوھەندىكردنە بە گروپى بچوكنرەوھە بەشىوھەيەك كە بەسەربازگىراوھەكان ئىكەلەكردن بە ئەندامى ئر لە كۆمەلگاكەى خويان.

بە پىي بۆچونى (سارە دالى و سكۆت بىرگەر)، ئەم شىوازە لە بەسەربازگرن (پروسەكە زۆر دۆسانە و بە شىوھى بەكۆمەل دەبىت) بەشىوھەيەكە كە بەسەربازگىراوھەكان ئىكەل بەو كۆمەلانى دەبن كە پىيان وايە گونجاوئرن بۆ بەسەربازگرن و دەئوانن بەردەوام بن لەسەر ھەولەكانى بەسەربازگرن بەھوۆ بوونى (ھەسنىارى سياسى، نەبوونى ياساى شەرعى لەو بارەوھە ياخود ئرس لە جەمسەرگرنى

حاله ته كانی به سهر بازگرتن

وادپنه پيش چاو كه داعش و بهرې نوسره سنرايېجې هاوشپوهيان هه بووه بۆ به سهر بازگرتن له چوار شاري جياوازي نوركيا كه برينين له شاره كاني: ئيسنه نېول، ئهديامان، قونيا و ئزمير. له هر حاله ئيكي شدا به سهر بازگير او هه كان ئهدامې كو مه لگا بوون و هر به سهر بازگير او يكي ش له دانيشنواني ناوچه كه هه لده بژېردرا و له ريگه يه كي ك له ئهدامه كاني خيزانه كه وه ده ناسينرا به نوپنه ري به سهر بازگير او هه كان. لاني كه له دوو حاله ت دا وا ده هانه پيش چاو كه چه كداري دا هانووي داعش نامو بوون به كو مه لگاي سه له في له نوركيا، به پي هه نديك راپورنيس دوو كه س به ناوه كاني (سافس

له جونجورين و ئهديامان،

كورده كان به سهر بازده گيرين و

دواتر په وانه ده كرين تا له دژي ئه و

كوردانه شه ر بكن كه سهر به پارتي

كريكاراني كوردستان و پارتي يه كيتي

ديموكراتين

به لئز و مه سعود يوناي) ئه بوايه ريش به پلنه وه نا له گه ل كو مه له نوپكه يان بگونجين. له ئه واوي حاله نه كان به شپوه يه كي ريژه يي له پيگه ي ئاشكرادا كاريان كردوو به شپوه يه ك كه چالاكيه كانيان سه رنجي دانيشنواني ناوچه كه و هيزه كاني پوليسي به لاي خويدا راكيشاوه. له حاله نه كاني قونيه، ئهديامان و ئيسنه نېول، ئهداماني ئه و شانانه

ده كرد، ئه گه ر چي هيج كام له و پيگانه وه ك پيگه ي فهرمي داعش نه ناسرابوون.

قوناي سييم: ئه م قونايه له نه مموزي 2015 ده سني پيكره، سه ره نا له خانه ي (ئه له لاف) ده سني به كاره كاني كرد، ئه م دامه زراوه يه نايه ت بوو به راگه ياندين و سه ر به (حه يات بو راگه ياندين) ه و سه ر به ري كخراوي ده وله ئي ئيسلامييه. له هه مان مانگدا خانه ي (ئه له لاف) گو فاريكي فهرمي ده ركرد به زماني نوركى له ژير ناوي (قوسنه ننييه). له و گو فاره دا به شپوه يه كي نوند له سه ره ناي سالي كه خالي وه رچه رخانه ي دروسنكرد، له ده سندانى شاري گريسپي بوو بو پارني يه كيني ديموكراني كوردستان. ئه و شاره خاوه ن گرنگييه كي زور بوو بۆ كاره رۆژانه ييه كاني ده وله ئي خيلافه، به و پييه ي كه له م شاره وه به پيي شي كرده نه وه يه كي ويسن پوينت، له نيوان ساليه كاني 2013 و 2014، نزيك به 1229 كه س چوونه ناوخاكي سورياوه.

له گو فاري قوسنه ننييه و ناريك بلاوكرايه و ناييدا هانبوو كه حكومه ئي نوركيا له و هيرشه ي كه كورده كان كردiane سه ر ئه م شاره، ده سني هه بووه و هاوكاري كورد و ئه مه ريكا ي كردوووه بۆ شكسندانى داعش. له ژماره كاني مانگه كاني نه مموز و ئابى 2016، ري كخراوي داعش هيرشه كاني نوندنر كرده وه بۆ سه ر نوركيا و راگه ياند كه سه رباز و ئه فسه ره كاني سوپاي نوركيا كافر و هه لگه راوه ن، هاوكا ت له سه ر زه ويش ري كخراوي ده وله ئي ئيسلامي هيرشي ده كرده سه ر پيگه سه ربازييه ئايينييه كان، سه ره نا له عيراقه وه ده سني پيكره و دواتر دريژبووه نا يه كه كاني نوپخانه له نزيك (كه ركه ميش) ي گرته وه. سه ربازي ئه وه ري كخراوي ده وله ئي ئيسلامي ده سنيكرد به ئه نجامدانى هيرشي موشه كي بوسه ر شاروچكه ي كيليسي سه ر سنور كه نا ئيسناش وه ك ريگه يه كي سه ر سنور ماوه ئه وه كه چه كداره كاني ري كخراوي داعش به كاري ده هينن بۆ هاوچووكردن له نيوان نوركيا و سوريا.

په پوهندی خیزانیان هه بوو له گه ل په کنر، ته مهش
تامازه بوو بو ته وهی که ژماره یه کی زور که س
هه بوو که خاوه ن بیرکرنه وهی هاوبه ش بوون و
هاوکاری په کدیان کردووو بو ره وانه کردنی چه کدار
بو سوریا دواي مه شقینینیان له نورکیا.

ئیسنه نبول: سی حالت له ناوچه ی جونجورین

له سالی ۲۰۱۳، مه سعود یونای بیسٹ سال، نامه یه ک
ده نپریت بو خیزانه که ی، نیایدا باس له نییه نی
سه فهرکردن ده کات بو چون بو سوریا بو شه پرکردن
شابه شانی چه کداره کانی ریخراوی داعش. یونای له
جونجورینه وه که گه ره کیکی هه ژارشینه له باشوری
ئیسنه نبول نریک به فرۆکه خانه ی نه نائورک، چوو
بو سوریا له گه ل دوو که سی دیکه که ناوه کانیان
نه هیتراوه که کریکاری چین بوون له گه ره که که دا،
ثم سی که سه په یوه ندییان به که سی چواره مه وه
هه بووه که ناوی محمهد حنیفی ثوروک بوو. به پیی
زانایریه کان ثوروک په یوه نندی کردووو به یونایه وه
بو ناساندنی به یه کی که له سه رکرده کانی داعش له
حله ب. به پیی زانایریه کانی مامی یونای، ثوروک
که سیکی سه ره کی بووه له گه ره که که دا، سزای نه و
که سانه ی داوه که جگه ره یان کیشاوه و زیانر گوشاری
خسنونه سه ر منداله کان نا نه رکه ئایینییه کان جیه جی
بکه ن. هه ر به پیی زانایریه کان فهرانده که ی داعش
له ریگه ی فه یسبوکه وه په یوه نندی کردووو به یونای
به ر له وهی که رازی بکریٹ به گه شنکردن بو غازی
عه نئاب و دوانر سوریا. له ماوه ی نه و دانیشنانه ی
که له ریگه ی فه یسبوکه وه نه جامدراوه، یونای
به روکه ش زور ئیماندار بووه، ریشی به شیوه ی
سه له فییه کان دناوه، نه و هه لومه رجه ئیسراحه نه ی
ره نکرده ونه وه که له مزگه ونه کانداهه راهم بووه،
نه وه ی ره نکرده ونه وه که له نریک ئافره نه وه
دانیشیٹ و به ئاشکرا دزایه نی خوی به رامبه ر به
جگه ره کیشه کان راگه یان دووه.

ثم جوره له نوندره وی و نه و گه ره که ش (جونجورین)
که نیایدا رووداوه کان نیایدا روویاندا، هاوشیوه ی

چه کداریکه دیکه ی داعشه به ناوی حسین بیری،
بیری که له دایکبووی ته دیامانه، له نانه واخانه یه کدا
کاری کردووو. له سالی ۲۰۱۴ بیری، وانه ی ئایینی
وه رده گرٹ له باره گای ریخراوی حسیده ر، باره گای
ثم ریخراوه ئایینییه نا حکومیه ده که وینه
گه ره که که وه. هه روه ک یونای، بیری له کانی وانه
وه رگرته کاندایانر ئیماندار ی پیوه دیار بوو و
زوریش له گه ل به سه ربازگیروایکی داعش ئیبراهیم
ئوسامی کوپونه وه، له شوینی نویتز کردن کوپونه وه له
حسیده ر. له سه ره نای پرۆسه ی به سه ربازگرته که وه
ئوسامی ریونینی بیری کرد که نه و ده قانه بخوینینه وه
که نیورسینه کانی ئیخوان نووسیویانه، نه و ده قانه ی
که پاساو بو نوندونیژی ده هیئینه وه بو گه یشنن به
خواسنی ئیسلامی سه له فی. دوانر بیری په یوه نندی
کرد به داعشه وه نه و کانه ی له جونجورین بوو
له سالی ۲۰۱۴. له مانگی ئشرینی دووه می هه مان
سال چوو بو سوریا له ریگه ی غازی عه نئاب وه
و دوانر په یوه نندی کرد به یه که یه کی سه ربازی
نورکیا. فهرانده ی نه و هیزه که سیک بوو به ناوی
نه بو ئوسامه ی کوردی، ناوبراو خه لکی قونیه بوو
له نورکیا وه که به سه ربازگیرواوه کانی دیکه ی قاعیده
و داعش، له نه فغانسنان شه ری کردووو به رله وه ی
روو له سوریا بکان، به شیوه یه ک که ثم دووانه و
براکه یان به ناوی عه بدولسه لام نه و یه که نورکیه یان
به ریوه برد، یه کیکیان فهرانده ی سه ربازی و
نه وی نریان رابه ریکی ئایینی بوو.

که سی سیهم له گه ره کی جونجورین ناوی
ئه لیا س ئایدین بوو که نازناوی (نه بو عوبه یده)
ی له خوی نابوو، ناوبراو په یوه نندی هه بوو به
به سه ربازگرته ی چه کداره کانی داعش له ئیسنه نبول.
ئایدن سه ردانی مزگه ونی ناوچه که ی ده کرد و نه و
که سانه ی ده سننیشان ده کرد که له داهاووودا ده بوو
به سه ربازبگریٹن. دواي نه جامدانی په یوه نندی،
دانیشننی به کومه لی نافه رمی نه جامده دا که نیایدا
ئاماده بووان باسیان له ئیسلام ده کرد. به پیی
زانایریه کانی هابه ر نورک، ئایدن له گه ل سه پاندنی

گروپه که، هندی که کانی له سوریا به سهر بردووہ یاخود چالاکى مرویى ئه نجامداوه نزیك له سنوورى سوریا. واده رده که ویت که نوانیینی نزیك بوویننه وه له و گه نجانیه که ههر له و بواره دا چالاک بووینن یاخود له سوریاوه گه رابیننه وه. ئه و شیوازه ی که کورکماز که سه کانی پی به سهر بازده گرت برینی بو له وه ی که ئه و سهره نا که سه کانی ده سننیشان ده کرد که ده بیٹ به سهر باز بگیرین یاخود به پیترنه ناو ماله که ی خوئی نا وانیه ی ئایینی وه ربگرن. ئه و به سهر بازگیراوانه هندی که کانیان له قاوه خانه یه که به سهر ده برد که له لایهن خو کوژیکی داعش به ریوه ده برا به ناوی یونس تیمری ئه غوه ز. ههروه ها برای به ریوه بهر سایح عه بدوره حمان هه لبتیردرا بو ئه نجامدانی کاری خو کوژی به شیوه یه که که هیرشه که ی مانگی ئه مموزی له دژی کومه لیک گهنجی چه پره و ئه نجامدا له شاری سروجی سهر سنوری نورکیا له گه ل سوریا. یونس تیمری به ئه مهن و که سیکی دیکه ی سوری هیرشه که ی سهر ویسنگیه شهمهنده فهری ئه نقره ریه ان ئه نجامدا که بووه هوئی کوژرانی ۱۰۳ که س.

زۆرینه ی به سهر بازگیراوه کانی سهر به کومه له که له سالی ۲۰۱۳ ماوه یه که له سوریا مانه وه نزیك له حه له ب بهر له وه ی که بگه ریته وه بو نورکیا. روون نییه که شانیه ئه دیامان له و ماوه یه دا شانبه شانی کئی شه ریان کردوو. لانی کهم ئه ندامیکیان که ناوی یه عقوب ئه کنلوم بو یه که مجار له سالی ۲۰۱۳ چوونه حه له ب له گه ل شاندى فریاکه وئنی مرؤقایه نی و مافه کانی مرؤف و ئازادییه کان کاری کردوو که ری کخراویکی ناحکومی ئیسلامی بووه و کۆنرپۆلی زۆرینه ی ئه و هاوکاریانه ی کردوو که نورکیا ره وانیه ی سوریا ی کردوو، به پیی چاوپیکه وئنیکی باوکی له گه ل رۆژنامه ی رادیکالی نورکی رۆژانه، ئه کنلوم بو ماوه ی چوار مانگی زیاده له سوریا مایه وه. به پیی زانیارییه کان ئه و ئه وکانه په یوه ندی کردوو به گروپی ئه حراری شامه وه بهر له وه ی بگه ریته وه بو ئه دیامان و دوانر

شه ریه ت دا بوو له نورکیا، هاوشیوه ی سه له فییه نورکه کان، گوئاریکی هاوشیوه به کارده هیتین و ده لیت حکومه نی نورکیای ئیسنه خانه ی جه نگه (دار الحرب) و سیاسیه کانیشی کافرن.

ئایدن ئاماده یی هه بوو له سهر نۆره کومه لایه نییه کان و گوئاری بلاوده کرده وه ههروه ک هالیس باینکوک ناسرا به ئه بو حه نزه له. ههردوو که سه که له سالی ۲۰۱۱ به ئومه نی په یوه ندیکردن به قاعیده وه ده سنگیرکران، به لام دوانر ئازادکران. ئایدن له ئه وروپا و ئاسیای ناوه ندیش به ئایه ت له ئه لمانیا و ئازهریایجان که ساتیکی به سهر بازگرتوو به و پییه ی که په یوه ندی نه وه و زمان به هیز بووه. به لام ئه وه ی روون نییه لیره دا ئه وه یه که چۆن نوانیوه نی په یوه ندی خوئی رابگریٹ له گه ل ئه و که سه به سهر بازگیراوانه له ده ره وه ی نورکیا، ره نگه له ریگه ی که ناله کانی نۆره کومه لایه نییه کان وه ئه و کاره ی کردیٹ، دوا ی په یوه ندیکردن پیانه وه، ئایدن هاوکاری ئه و که سانه ی کردوو بگه نه سوریا له ریگه به کاره یئانی نۆریکی منمانه پیکراو که باره گاکه ی له غازی عه نئاب بوو.

ئه دیامان: دیارترین شانیه داعش له تورکیا هیرش ده کات
یه کیک له شانیه کانی داعش باره گاکه یان ده که ونه ناوچه ی ئه دیامانه وه، ئه م کومه له یه ۳۱ ئه ندامی سه ره کی هه بوو که له دوو ولانی جیاواز بوون: نورکیا و ئه لمانیا. پیکهانه ی سه رکردایه نی گروپه که، ره نگدانه وه ی ئه و گروپه لاوه کیانه بوون که ری کخراوی داعش هه یوو له ناو سوریا. ئیبراهیم بالی، یونس دوماز، خه لیل ئیبراهیم و دورگون وه ک ئه ندامی سه ره کی گروپه که به دیارکه وئن. به پیی زانیارییه کان بالی به رپرسی چالاکیه کانی ئه م گروپه بوو له ناو نورکیا، ناوبراو زنجیره یه ک چالاکى ئیروریسنی ئه نجامدا له سوریا بهر له وه ی که مسنه فا مول جیگه ی بگریته وه که هاوولانییه که ی نورکه و له ئورفه وه به زمانی عه ره بی قسه ده کات.
گوئراوه که کورکماز، به سهر بازگیراوی سه ره کی

سهردانی قاوه‌خانه‌که بکات. ناوبراو له هاوینی (۲۰۱۵) هه خراوه‌نه نه‌خۆش‌خانه‌ی ده‌روونی. هه‌ر به پیتی‌ته‌و زانیاریانه، کورکماز له ئازاری ۲۰۱۵ به‌ره‌و سوری‌هه‌له‌ئاوه، که‌سی‌کیش به‌ناوی ئیبراهیم بالی به‌رپرسی هێر شه‌کانی داعش بووه دژ به‌ ئورکیا و ئیکپراشیان په‌یوه‌ندیان به‌ گروپه‌که‌ی ئه‌دیامانه‌وه هه‌یه.

قونیه

به‌پیتی زانیاریه‌کانی سافاس یه‌ل‌دز، که‌چه‌کداریکی به‌ ره‌گه‌ز ئورکی سهر به‌ داعشه و ئیسنا له‌لای هێزه‌کانی سوریای دیموکراٲ له‌ سوری ده‌سنبه‌سهره، به‌رپرسی به‌سهر‌بازگرٲی ری‌کخراوی داعش له‌ قونیه که‌سی‌که به‌ناوی موسنه‌فا گونس، ناوبراو سه‌له‌فیه و میژوویه‌کی دوور و درێژی هه‌یه له‌و چالاکیانه‌ی که‌ په‌یوه‌ندیی به‌ جیهادییه‌کانی ئورکیاوه هه‌یه. ناوبرا په‌یوه‌ندی هه‌یه به‌ محمه‌د کابلان که سه‌له‌فیه‌کی ئه‌لمانی به‌ره‌چه‌له‌ک ئورکه و پیشتر له‌ ئه‌لمانی نیشه‌نج بووه و ئیسنا زیندانییه. کابلان کاری بو‌ ری‌کخراوی ده‌وله‌نی ئیسلامی ده‌کرد و له‌ سالی ۱۹۹۷ چاوی به‌ ئوسامه بن لادن که‌وئووه، به‌لام به‌ هۆی جیاوازی له‌ شیوازه‌کاندا، ئه‌وه‌ی ره‌نکردوئوه که‌ په‌یوه‌ندی هه‌بیٲ به‌ داعشه‌وه. له‌ سالی ۲۰۰۴ ئه‌لمانی کابلانی راده‌سٲ به‌ ئورکیا کرده‌وه و له‌ ئورکیاش ناوبراو به‌ ئومه‌نی هه‌ول‌دان بو‌ کوده‌ئا سزا درا. له‌ سالی ۲۰۰۸ غونس له‌ کومه‌له‌که‌ی کابلان جیا‌بووه و هه‌سنا به‌ دروسنکردنی شانه‌ی جیاواز له‌ سوئان بیل و ئیسنه‌بول و بندیک که‌ به‌ناوچه‌یه‌کی پیشه‌سازی داده‌نریٲ و ده‌که‌وئنه‌ ده‌ره‌وه‌ی ئیسنه‌نبوله‌وه. له‌ سوئان بیل غونس به‌شیوه‌ی نیا‌سای کاری له‌سهر به‌ئامانجگرٲی گه‌نجه ئورکه‌کان ده‌کرد له‌ری‌گه‌ی دروسنکردنی ناوه‌ندی فی‌رکردنی نوێژکردن. به‌پیتی ئوڤری هه‌والی سی ئین ئین ئورک، چه‌کداره‌ دی‌رینه‌کانی جیهاد له‌ ئه‌فغانسٲان و ئه‌و ئورکانه‌ی که‌ پیشتر له‌ پاکسٲان بوون، به‌شداریان له‌و ئیوه‌ندانده‌دا کردووه. له‌سالی

۲۰۰۸ پۆلیسی ئورکیا ئه‌ندامانی ئه‌و شانه‌یه‌ی ده‌سنگیر کرد، به‌لام غونس هه‌له‌هات بو‌ میسر و دوانر به‌ر له‌ ۲۰۱۴ گه‌رایه‌وه بو‌ ئورکیا.

بو‌ راکیشانی به‌سهر‌بازگیراوه‌کان، غونس به‌شداری له‌ پرسه‌ی مانه‌مینی ئه‌و ئورکانه‌دا ده‌کرد که‌ له‌ شه‌ری سوری کوزرابوون، به‌پیتی راپوړنی هابر ئرک له‌ ئاماده‌بووانی پرسه‌کان نزیک ده‌بووه و هه‌ندی‌ک جاریش له‌ هه‌ندی‌ک حاله‌ندا له‌ ده‌رگای ماله‌کانیشی ده‌دا. هه‌ر به‌پیتی هه‌مان راپوړٲ ئه‌و که‌سه به‌سهر‌بازگیراوانه له‌ کو‌گایه‌کی کنییدا کو‌ده‌بوونه‌وه و له‌وه‌ی له‌ باره‌ی ئیسلامه‌وه قسه‌یان ده‌کرد. غونس ئه‌و گفنو‌گو‌یانه‌ی له‌ یونیوب و فه‌یسبووک بلاو ده‌کرده‌وه و له‌ هه‌ندی‌ک حاله‌نی ده‌گمه‌نیشدا له‌ نه‌یشٲ هالیس بایانکوک ده‌رده‌که‌وت. نه‌ها ئافره‌ئی‌ک به‌شداری وانه‌کانی ده‌کرد بو‌ دروسنکردنی پرۆژه‌ی کاریکی خو‌کوژی به‌لام به‌ر له‌وه‌ی هیچ هێرش‌ئی‌ک نه‌جام‌دان، ده‌سنگیر کرا، هه‌روه‌ها له‌ قونیه‌ چوار به‌سهر‌بازگیراوی ری‌کخراوی داعش له‌ سالی ۲۰۱۴ له‌ ری‌گه‌ی گری سپییه‌وه چونه‌نه‌ سوری.

ئزمیر

له‌ ئزمیر که‌سی‌ک به‌ناوی موراد بایسال (ناسراو به‌ ساری موراد) ئه‌رکی به‌سهر‌بازگرٲی گرنه‌ ئه‌سنو. هاوشیوه‌ی ئه‌و حاله‌نانه‌ی که‌ پیشتر باسیان لیوه‌کرا، به‌ر له‌ ناردنیان بو‌ سوری، بایسال مشنومری له‌باره‌ی ئایینه‌وه ده‌کرد له‌گه‌ل به‌سهر‌بازگیراوه‌کان بو‌ ماوه‌یه‌ک که‌ ده‌گه‌یشه‌ چوار مانگ. به‌پیتی زانیاریه‌کانی رۆژنامه‌ی حوریه‌ٲ، ناوبراو میژیکی هه‌بوو له‌ناو بازار و په‌یوه‌ندی‌شی هه‌بوو به‌ که‌سان‌ئی‌کی ئر که‌ کاری به‌سهر‌بازگرٲیان نه‌جام‌ده‌دا. هاوشیوه‌ی مه‌سعود یونای له‌ چونجورین، یه‌ل‌دز به‌رله‌وه‌ی که‌ په‌یوه‌ندی بکات به‌ ریزه‌کانی ئه‌م ری‌کخراوه‌وه که‌سی‌کی سه‌له‌فی نه‌بوو. یه‌ل‌دز کوردیکی خه‌لکی وان بوو که‌ له‌ ئه‌ده‌نه‌ ده‌ژیا. بویه‌که‌مین جار زاواکه‌ی به‌ناوی بوره‌انه‌دین ساری، ناساندی به‌سه‌له‌فیه ئورکه‌کان له‌ ئیواره‌ خوان‌ئی‌کی

مانگی رهمه زاندا که ئایدا چاوی ده که ویٹ به ته یوب هوکا که پیشتر له ئەفغانسان بووه و ئەمەنی ۳۵ سال بووه. دواي ئەوه به ماوه یه کی که مامی خیزانه که یه لڈز وانه ئیرو ل شاهین ناساندوو یه نی به موراد بایسال له ئزمیر. به پی پی زانیاریه کانی یه لڈز کانیک که قسه ی بو ئەوه کوردانه کردوو که گرنویانه (یه کینه کانی پاراسنی گهل) ده لیت: ئەوه سه له فیانه ی که نزیکوون له بایساله وه گالنه یان پیکردوو له بهر ئەوه ی که ریشیکی گونجاوی نه بووه کانیک که چۆنه وانه کانی بایساله وه. دواي که می و نه بوونی کار له ئەده نه، یه لڈز ده چین ه شار بوکارکردن. دواي به سه برردنی پینج بو ش ه مانگ له ئزمیر، یه لڈز له گهل مامی هاوسه ره که ی ئیرو ل شاهین ده چن بو سوریا له ریگه ی غازی عه نئاب و کلسه وه. دواي ئەوه به ماوه یه کی که م، یه لڈز ده گه ریته وه بو ئورکیا نا هاوسه ر و منداله که ی له گهل خو ی به ریٹ و دوانر دووباره بگه پرنه وه بو سوریا.

ئەزمونی یه لڈز له ناو سوریا، ره نگدانه وه ی به سه ربازگرنه که یه نی له ناو ئورکیا. دواي ئیپه ربوونی له سه ر سنور، ده گوزاریته وه بو شاری سلوکی سوریا له نزیک گری سپی. هه ر ئەوه نده ی که ده گانه ئەوئ له گهل کۆمه لیک که سی ئر داده نریٹ که به زمانی ئورکی قسه ده که ن که پیمان وئراوه سه ربازه کانی خیلافه ت. که سی ک سه ره رشنی ئەم گروپه ی کردوو که به زمانی ئورکی قسه ی کردوو که ناوی عه بدو لمو حیث بووه (روون نیبه ئەوه ناوی راسنه قینه ی بووه یان نا)، چه ند که سی کی ئریش بوونیان هه بووه له وانه ئەبو ئەلحه (به رپرسی مه شقی سه ربازی بووه) و ئەبو ئەنوه ر (به رپرسی مه شقی جه سنه یی بووه).

دواي مه شقی، یه لڈز دژ به یه کینه کانی پاراسنی گهل شه ری کرد بهر له وه ی بنیتردیٹ بو ئورکیا و له وئ له مانگی ئایاری ۲۰۱۵ هیئرش بکانه سه ر پارنی گهلانی دیموکرائی.

له هه ر حاله ئیکدا، به سه ربازگیراویکی ناوچه که که

ئاشنایه نی هه بووه به کۆمه لگا و ئەوه که سانه ی که ئەگه ربیان هه بووه به سه رباز بگیری ن له داهانووا، هه سناوه به به شداری پیکردنی که سه به سه ربازگیراوه کان له گفنوگۆیه ک و دوانر بانگه ییشنی کردوون بو به شداریکردن له خولی ئاینی. وه ک دینه پیش چاو، به سه ربازگیراوه کان بو ماوه ی چوار مانگ به شداری له و خولانه دا ده که ن بهر له وه ی که به شیوه ی فه رمی پابه ندبوونی خو یان بو داعش رابگه یه نن. دواي ئەوه راگه یاندنه، به سه ربازگیراوه کان ره وانه ی سوریا ده کری ن له ریگه ی غازی عه نئاب یاخود سانلیورفا دوانر یه کی که له ئەندامه کانی داعش له و دیویی سنووره وه چاوه پروانیان ده کا ت. دواي ئەوه ی به سه ربازگیراوه کان ئەخرینه چه ند یه که یه کی سه ربازی له گهل چه ند مه شقی که ریکی سه ربازی و بیروباوه ری سیاسی که به ئورکی قسه ده که ن. به سه ربازگیراوه کان به رده وام ده بن له سه ر ئەوه مه شق کردنه ی که له ئورکیا ده سنیا نی کرد بهر له وه ی که هه ندیکیان بنیتردی ن بو هیلی پیشه وه یاخو دایان به زری ن له کاریکی کارگیری پشنیوانییدا. له جونجورین و ئەدیامان، کورده کان به سه ربازده گیری ن و دوانر په وانه ده کری ن نا له دژی ئەوه کوردانه شه ر بکه ن که سه ر به پارنی کریکارانی کوردستان و پارنی یه کی نی دیموکرائین. ره نگه ئەم ده ره نجامه وه ک نمونه یه ک وایٹ که له سامپلیکه وه به ده سٹ هانیٹ، به لām له گهل ئەوه شدا به لگه کان ئەوه ده سه لمی ن که ئەندامانی داعش له ره گه زی ئورکی کاریان له سه ر ئەوه کردوو که په یوه ندیی و ئالۆزیه کانی نیوان ره گه زی ئورکی و ره گه زی کوردی ئالۆزئر بکه نه وه.

به پی ئەوه زانیاریانه ی له سه ر کۆمپیوئره که ی یونس دوماز به ده سٹ هانووه که به رپرسی لۆجسنی گروپه که ی ئەدیامانه، ئەوه گروپه مه به سنیا ن بووه له یه ک کاند ه یئرش بکه نه سه ر کورده کان، عه له وییه کان، ده وله ت و هیزه کانی ئاسایش له ناو ئورکیا. دورماز چالاکیه کی خو کوزی ئەنجامدا له ریگه ی پۆشینی پشنیته ی بو مپریژکراوه وه له کانی

هه لکونانه سهريان له لايه ن هيزه کانی پۆلیس له غازي عه نئاب.

له زۆرينه ي هيرشه کاندا، کورد ده کرايه ئامانج نه گهرچي له م هيرشانه ي دوایي، هيرش کرايه سه ر ئامانجه ئابووریه کان و نووسینگه کانی ئاسایش. زۆرينه ي نه قينه وه کان په يوه ندييان به شانیه کی ئايه نه وه هه بوو که باره گاکه يان نه ديامان يا غازي عه نئاب بوو. به پيی نه قينه وه کان ده رده که ويی ت که داعش ئامانجي ئابووري هه بووه جگه له هيرشه که ي ئيسنقلال، به لام له گه ل نه وه شدا داعش سترانيجيکی دوو لايه نه ي هه بوو که بو جبه جیکردنی پيويستی به گروپی جياواز له يه ک ده بیی ت:

لايه نی يه که م: هه لکشانی بارگرزيه کانی ئايه ت به شوناس، له کاتيکدا که لايه نی دوو م ئايه ت بوو به زيانگه يان دن به ئابووري نورکيا. هه ر دوو لايه نه که رۆيان هه يه له يه ک ئامانجدا: لاواز کردنی مئمانه ي جه ماوه ر به حکومه نی هه لبيژيردراو.

نموونه ي به سه ربازگرنيش ئاماژه يه بو نه وه ي که داعش سوودی وه رگرت له و ئازاديه ريژه ييه ي که هه يبوو له جيگورکي و نيکه لبوون له گه ل کومه لگا بچوکه کاندا. روو له زيادبوونی چه کداره کانی داعش به نوبه ي خو ي رۆلي هه بوو له زيادبوونی به سه ربازگيراهه کان و بلاو بوونه ويان له ناو کومه لگادا.

هه روه ها نويزينه وه که ئاماژه به وه ده دات که به سه ربازگيراهه کان به گروپی خيزانی گه شت ده که ن و زور جار له گه ل برا و خيزان و هاوري نزيکه کانيان له دانيشنه کانی ئايه ت به به سه ربازگرنيش به شداريان ده کرد و دوائر ده چوون بو سوريا. به سه ربازگيراهه کان نوڤه کومه لايه نييه کان به کار ده هينن به ئايه ت فه يسبوک و يوتيوب سه رباري به کاره يتانی نه و پرۆگرامه ي ديکه که ئايه نن به په يوه نديکردن و نامه گوڤرينه وه.

به پيی بوچونه کانی (جيروير و دالی)، نه م دوو شيوازه ش له به سه ربازگرني ليکه ونه ي دريژمه ودای ده بیی ت له سه ر داها نووی ريکخراوی داعش له نورکيا.

له ئازاری ۲۰۱۵ حکومه نی نورکيا نه م نوڤانه ي سه رکوئکرد و زوريک له نه دمانانی نه و ريکخراوه ي ده سنگيرکرد، نه مه ش کاری به سه ربازگرنه که ي برده قوناغيکی نره وه.

سه رباري نه وه ژماره ي زوري ده سنگيرکراوه کانی داعش له ئيسنادا گرفتيکی ديکه ي دروسنکردوو، به و پيیه ي که له زيندانيش نه گه ر هه يه پرۆسه ي به سه ربازگرنه که به رده وام بيی ت به شيويه ک که نه دنامه به ديسپلینه کانی داعش نه گه ر هه يه هه مان ره وشه کانی پيشوو به کاربه يتنه وه که پيشنر له کومه لگا کانيان به کاریان ده هيتا، بو نمونه سه رکه ونی نه م ريکخراوه به سنرايه وه به ده سنگيرکردنی که سه سه ره کيه کانی له زيندانی بوکا که زينداتيکی نه مه ريکی بوو و له کانی داگير کردنی عيراق له لايه ن نه مه ريکيه کانه وه دروسنکرا. روونه که نوڤه کومه لايه نييه کان وه ک ره گه زيکی سه ره کی له لايه ن ريکخراوی داعشه وه به کار ده هيترين بو نه جامدانی پرۆسه کانی به سه ربازگرني و نه مه ش پيويستی به وريایي زياری ده زگاکانی ئاسایشه بو رووبه روو بوونه وه ي نه و ديارده يه.

له م نويزينه وه يه دا ئاماژه به وه دراوه که کورد به هو ي پرسه نه نه وه ييه که يه وه مه يليکی دوو لايه نه ي هه يه بو په يوه سنبوون به يه کيک له م دوو لايه نه: يا په يوه سنبوون به ريکخراوی ده وله نی ئيسلامی يا خود په يوه سنبوون به پارنی کريکارنی کوردستان. له ناو نورکيا لايه نگرانی نه م دوو لايه نه له نشرينی دووه می ۲۰۱۵ و له کانی شه ري کوڤاني، هيرشيان کرده سه ر يه ک که ئاييدا لايه نگرانی پارنی کريکارنی کوردستان ئوانيان به ده يان که س له نه دمانانی پارنی (هوداپار) بکوژن که بالی سياسي پارنی حيزبولای بنه ماخوازی کوردييه که له لايه ن پارنی کريکارنی کوردستانه وه به وه نومه نبار ده کريت که پشنيوانی له ريکخراوی داعش ده کات.

نورکيا پيويستی به دانانی سترانيجيکی ورده بو رووبه روو بوونه وه ي نوندونيژي و دوزينه وه ي پالنه ره کان له لای ئاک بو په يوه سن بوون به ريکخراوه

بنه ماخوازه كانه وه. سه باره ت به پارنى كرىكارانى كورد سنانش ئوركيا نا تيسنا شكسنى هيناوه له وهى كه ريگرى بكات له په يوه سنبوونى گه نجانى كورد به و پارنه وه. له گه ل ئوندبوونه وهى بهر كه وننه كانيش له تىوان حكومه نى ئوركيا و پارنى كرىكارانى كورد سنان، ژماره ي ئه و گه نجانى كه روو له و پارنه ده كه ن روويان له زياد بوون كورد وه.

پوخته

له سه ره ناي قه يرانى سوري او، به سه رباز گيره كانى ري كخراوى داعش له ئوركيا چالاك بوون له به ئامانج گرئى ئه و كه سانه ي كه مه يليان بو كارى جيهادى هه بووه. به سه رباز گيره كان دواى چهند مانگى له وه گرئى وانه ي ئايينى، به يعه نيان داوه به داعش. بو ئاسانكارى گه شن كردنىش بو سوري، داعش و به ره ي نوسره، ئه و ئورانى په يوه ندييان به كار هيناوه كه پيشتر ري كخراوى قاعيده به كار هيناوه بو گواسننه وهى چه كدار بو عىراق. به گه يشنى كه سه كان، دواى مه شقپي كردنيان، كه سه كان گوازاونه نه وه بو سوري. له گه ل به رفراوانبوونى پانايى خاكى ده ولئى خيلافه نيش، ژماره ي

به سه رباز گيره كان روويان له زياد بوون كورد وه. ئوره كومه لايه نيه كان پيگه يه كى گونجاو بوون بو به سه رباز گرئى، له و رووه وه كه سيكى وه ك خايس بايانكو ك روليكى گه وره ي گيراوه ئه گه ر چى خو ي به هيج شيويه ك به فه رمى به يعه نى به داعش نه داوه. به سه رباز گيره كانيش به هو ي سسنى و فشه لى ئه و رو شوئانه ي ئاسايش كه گيراوه ئه به له ئوركيا، ئاسانر ئوانيو يانه جموجول بكه ن.

ئوند كرده وهى ري شوئيه كانيش له لايه ن حكومه نى ئوركيا، پال به ري كخراوى داعشه وه ده تيت كه زيائى به ره و كارى نه پنى بچيت و زوربوونى گيراوه كانيشيان له ناو زيندانه كان به رده وامى ده دا ت به كارى به سه رباز گرئى.

دهر كه ونوه ئه م ئورانى ئوانى خو پرا گريان زوره و ده ئوانى بميننه وه و هه وله كانى ئوركياش بو كونترول كردنيان شكسنى هيناوه و ئه گه ريش هه يه دواى نه مانى داعشيش بنوانى دريژ به مانه وهى خو يان بده ن.

سه چاوه: مركز الانذار المبكر

Kurdistan conflict and Crisis Research Center

دەربارە

ناوەندی کوردستان بۆ توێژینه‌وه له مەلانی و قەیرانەکان ناوەندیکی قازانج نەویستی سەر بە خۆیە، کارەسات بۆ ئەنجامدان و پشتگیریکردن و هاندانی توێژینه‌وه و پیشکەشکردنی بە رای گشتی، هەروەها وەرگێڕانی کتێب و نوێترین توێژینه‌وه جیهانییەکان بۆ سەر زمانی کوردی و دەولەمەندکردنی لیتێچەیی کوردی لەبوارەکانی سیاسەت و دیراساتی ئابنە، بە مەبەستی دۆزینە‌وهی چارەسەر بۆ گرتە سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئەمنییەکان، ئاگادارکردنە‌وهی دەستەبژێری سیاسی کورد لە هەرەشانهی که رووبەرۆوی کوردستان و ناوچه که دەبنه‌وه.

Political
Studies **PS**

Terrorism
& Security
Studies **TSS**

Islamic
Studies **IS**